

Ministerie van Veiligheid en Justitie
t.a.v. De Staatssecretaris
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 15
www.rechtspraak.nl

datum 14 januari 2011
doorkiesnummer 070 - 361 9721
e-mail voorlichting@rechtspraak.nl
uw kenmerk 5673626/10/6
onderwerp Adviesaanvraag Ontwerpbesluit tenuitvoerlegging
vrijheidsbenemende jeugdsancties

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 8 november 2010 met bovengenoemd kenmerk verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “**Raad**”) advies uit te brengen inzake het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Reglement justitiële jeugdinrichtingen en het Besluit tenuitvoerlegging jeugdstrafrecht 1994 (het “**ontwerpbesluit**”).

De wijzigingen in het ontwerpbesluit vloeien voort uit de wijzigingen in de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten, in verband met de aanpassing van de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende jeugdsancties (Kamerstukken I 31 915, A).

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt¹

Advies

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

datum 14 januari 2011
pagina 2 van 3

In het ontwerpbesluit wordt de regeling van het proefverlof geïntegreerd in de regeling van het scholings- en trainingsprogramma en wordt een wettelijke basis gecreëerd voor de netwerk- en trajectberaden. Met de voorgestelde wijzigingen wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer uit het rapport "Detentie, behandeling en nazorg voor criminele jeugdigen", en aan de aanbevelingen uit het rapport "Veiligheid in justitiële jeugdinrichtingen: opdracht met risico's" van gezamenlijke inspecties.

De Raad ondersteunt deze uitvoering van de aanbevelingen en de wettelijke verankering van een planmatige terugkeer van jongeren in de samenleving. Wel vraagt de Raad aandacht voor enkele punten, in het bijzonder voor de rechtspositie van de jeugdige.

Het scholings- en trainingsprogramma

Het proefverlof (art 41 t/m 47 Rjj) wordt vervangen door een nieuwe regeling van Scholings- en Trainingsprogramma's. Anders dan voorheen moet de minister voor deelname aan een scholings- en trainingsprogramma een machtiging afgeven. De minister kan deze machtiging weigeren af te geven en hij kan een afgegeven machtiging ook intrekken (nieuw art 8 lid 6 en 12a Rjj). Niet duidelijk is geregeld of een jongere in beroep kan van een beslissing van de minister op de wijze als geregeld in hoofdstuk XV Bjj. Er lijkt in het ontwerpbesluit met name geen beroep open te staan tegen de beslissing van de Minister tot intrekking van de machtiging tot deelname aan een scholings- en trainingsprogramma. In de huidige wettelijke regeling is er wel een beroepsmogelijkheid tegen een beslissing van de selectiefunctionaris tot intrekking van de machtiging Proefverlof. Het ontwerpbesluit biedt een jongere minder rechtsbescherming dan de huidige regeling. De beroepsmogelijkheid tegen het intrekken van de machtiging dient alsnog expliciet geregeld te worden volgens de Raad.

Er zijn enkele vragen gerezen waarop in (de toelichting) op het wetsvoorstel mogelijk een antwoord kan worden gegeven.

-- Wordt de beslissing dat een jeugdige gaat deelnemen aan een scholings- en trainingsprogramma eerst genomen als duidelijk is dat er geen verlenging van de Pij geadviseerd gaat worden? Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord dan rijst de vraag wat er gebeurt als de jongere tijdens de uitvoering van het programma er blijk van geeft nog niet aan deze fase van behandeling toe te zijn. Kan dan alsnog een verlenging van de Pij worden geadviseerd/gevorderd of kan dan slechts een (kortdurende) terugplaatsing in een justitiële jeugdinrichting aan de orde zijn?

-- De periode voor een scholings- en trainingsprogramma van een jaar bij een maximaal verlengde Pij is lang (art 5 lid 2 onder c); dit betekent immers dat na de laatste verlenging nog maar een jaar intramuraal plaatsvindt.

Onduidelijk is of het scholings- en trainingsprogramma doorloopt tijdens het voorwaardelijke Pij-jaar.

datum 14 januari 2011
pagina 3 van 3

Artikelsgewijs

Artikel 5 Rjj is onduidelijk geredigeerd. Lid 1 is een "kan"- bepaling, terwijl daar in lid 2 niet veel van terug te vinden is. Onder welke omstandigheden kan van deelname worden afgezien en staat de periode van drie maanden (cq: zes maanden en een jaar) vast, of kan die onder omstandigheden korter zijn? Wellicht zou in de eerste zin van het tweede lid tussen "neemt" en "een aanvang" moeten worden gevoegd "op zijn vroegst".

art 28 Rjj, eerste lid, zou aangevuld dienen te worden met: of zoveel korter als het strafrestant of het verblijf in de inrichting is".

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het ontwerpbesluit op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren.

Met vriendelijke groet,

mr. F.W.H. van den Emster
Voorzitter